

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie ze skargi R.C. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt VI Nc (...) wydanego przez Sąd Rejonowy w W.,
w sprawie z powództwa J.S.
przeciwko R.C.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2019 r.,

- 1) odrzuca wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi;**
- 2) odrzuca skargę.**

UZASADNIENIE

Skarżący R.C., powołując się na art. 424¹ k.p.c., wystąpił ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, tj. nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 października 2012 r. przez Sąd Rejonowy w W. (sygn. akt VI Nc (...)) oraz jego uchylenie.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżący podniósł, że skargę opiera „na naruszeniu prawa materialnego oraz rażącym naruszeniu przepisów postępowania, Konstytucji i praw człowieka”.

Jednocześnie pismem z dnia 30 listopada 2018 r. pełnomocnik skarżącego wystąpił z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – nakazu zapłaty z dnia 24 października 2012 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w W. w sprawie o sygn. VI Nc (...). Motywując wniosek wskazał, że postanowieniem z dnia 19 września 2018 r. (sygn. akt Co (...)) skarżący został zwolniony z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia oraz ustanowiono na jego rzecz pełnomocnika z urzędu celem złożenia wspomnianego środka zaskarżenia. Dopiero od tego momentu mógł on skutecznie wystąpić z żądaniem stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 października 2012 r. przez Sąd Rejonowy w W.. Tym samym uchybienie terminowi na wniesienie skargi nie miało zatem charakteru zawinionego (art. 168 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁶ § 1 k.p.c. skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się. Charakter tego terminu nie jest jednorodny, gdyż z jednej strony jest to termin zawity prawa materialnego, z drugiej jednak ma także cechy terminu prawa procesowego. Niedochowanie terminu będącego terminem zawitym prawa materialnego, powoduje niemożność dochodzenia roszczeń odszkodowawczych przeciwko Skarbowi Państwa. Procesowa funkcja omawianego terminu polega na tym, że wyznacza on okres, w którym skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem może być skutecznie wniesiona, a niedochowanie go prowadzi do odrzucenia skargi. Termin do wniesienia skargi, który jest terminem ciągłym (*tempus continuum*), oblicza się na podstawie reguł określonych w art. 112 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CZ 106/99, OSNC 2000, nr 1, poz. 21 oraz z dnia 23 sierpnia 2002 r., I PZ 72/02, OSNP 2004, nr 11, poz. 196).

Opisany powyżej charakter terminu na złożenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem determinuje również podejście do oceny wniosku o jego przywrócenie (art. 168 k.p.c.). Skoro termin z art. 424⁶ § 1 k.p.c. jest terminem

zawitym, który wywołuje skutki w sferze materialnoprawnej, gdyż jego upływ wyłącza możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec Skarbu Państwa (art. 417¹ § 2 k.c.), to nie jest dopuszczalne jego przywrócenie w trybie art. 168 k.p.c., a więc przy wykorzystaniu instytucji prawnoprocesowej. W konsekwencji – jak utrzymało się w orzecznictwie Sądu Najwyższego – wniosek o przywrócenie terminu na wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zmierza do podważenia materialnoprawnego charakteru terminu z art. 424⁶ § 1 k.p.c. i z tego względu wniosek ten podlega odrzuceniu (por. postanowienie z dnia 18 listopada 2014 r., IV CNP 34/14, nie publ., z dnia 15 czerwca 2007 r., I CNP 28/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 61 oraz z dnia 10 marca 2011 r., II BU 8/10, nie publ.).

W realiach rozpoznawanej sprawy nie budzi wątpliwości, że wnosząc w dniu 30 września 2018 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 października 2012 r. uchybiono dwuletniemu terminowi z art. 424⁶ § 1 k.p.c., a tym samym skarga ta, jako wniesiona po terminie, podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Niezależnie od powyższego skarga podlegała odrzuceniu także z tej przyczyny, że zawierała nieusuwalne braki formalne. W szczególności w skardze nie wyróżniono odrębnie, zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 2 i 3 k.p.c., podstaw skargi oraz przepisów prawa, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak sentencji.

as]
aj